

NORDRE FOLLO RENSEANLEGG
Høyungsetta 19
1407 VINTERBRO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 - Nordre Follo Renseanlegg IKS

Nordre Follo renseanlegg IKS har avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2023.

Selskapet har ikke sammenstilt resultatene fra resipientovervåkingen fra foregående år, og fått vurdert hvordan tilstanden er sett i sammenheng med lokale og nasjonale vannmiljømål, innen fristen. Nordre Follo renseanlegg IKS har også mangelfull rapportering for 2023, da dere ikke har oppgitt mengder avløpsvann sluppet ut fra pumpestasjonene. Dette er et avvik fra utslippstillatelsen.

Avløpsrenseanlegget mottar mer organisk stoff i maksuke enn det anlegget er dimensjonert for, men klarer likevel rensekravene i 2023.

Aktiviteten ved biogassanlegget er i dag uregulert, Nordre Follo renseanlegg IKS må derfor søke Statsforvalteren om tillatelse til drift dette anlegget.

Nordre Follo renseanlegg IKS skal betale et gebyr på 7 800 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporterings skjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapportene og årsrapport for Nordre Follo renseanlegg IKS og Nordre Follo renseanlegg (slambehandling) for rapporteringsåret 2023.

Ås pumpestasjon

Nordre Follo renseanlegg IKS har rapportert at Ås pumpestasjon har hatt 31,5 timer nødoverløp i 2023. Dere oppgir at det urensede avløpsvannet ble sluppet ut i Bunnefjorden.

Antall timer med utslipp via nødoverløp fra Ås pumpestasjon har økt svært mye, sammenliknet med sist rapporteringsår, hvor dere oppga å ha 2,5 timer med nødoverløp. Videre beregnet dere for 2022 at om lag 10 m³ urensede avløpsvann ble sluppet ut.

Haugsbro pumpestasjon

I forbindelse med rapporteringen for 2022, vurderte dere at da Haugsbro pumpestasjon kun mottar vann fra Oppegård samt at pumpestasjonen er overdimensjonert, vil overløp ikke lenger være noe tema. Rapporteringen for 2023 viser at det fortsatt er overløp fra denne pumpestasjonen, og at Haugsbro har hatt overløp i 24 timer i rapporteringsåret 2023. Det urensede avløpsvannet har blitt sluppet ut i Gjersjøen.

Nordre Follo renseanlegg IKS rapporterer om at store nedbørsmengder er årsaken til overløpene som til sammen tilsvarer 55,5 timer på de to pumpestasjonene. Dere rapporterer videre om at mengden fosfor i overløp ikke har vært målbart. Statsforvalteren bemerker at dere ikke har oppgitt mengder avløpsvann sluppet ut for pumpestasjonene. Dette er et avvik. Tillatelsens punkt 12.3 setter krav til at et utslippsregnskap skal inngå i årsrapporten. Utslipp fra overløp som selskapet har utslippskontroll ovenfor skal måles eller beregnes med antall m³ vannmengde og med målt eller antatt konsentrasjon 1 mg totalfosfor pr. liter som et gjennomsnitt hvis overløpet skyldes nedbør. For øvrig skal overløpsutslipp beregnes så nøyaktig som mulig hvis det er registrert driftsstans ved pumpestasjoner o.l.

Nordre Follo avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Nordre Follo avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 4 379 174 m³ avløpsvann og at 189 740 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 4,15 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Mengde avløpsvann som har gått i overløp ved Nordre Follo avløpsrenseanlegg har økt med 106 % sammenliknet med 2022, da det ble rapportert om at 92 047 m³ gikk i overløp ved renseanlegget.

Det er videre rapportert om mer avløpsvann inn til renseanlegget i 2023 enn det som er registrert siden 2020, og vannmengden i 2023 har økt med 17 % sammenliknet med tall for 2022 (hhv. 4 379 174 m³ og 3 743 255 m³). I rapporteringen oppgir Nordre Follo renseanlegg IKS at 90,6 % av avløpsvannet kommer fra Nordre Follo kommune og 9,4 % kommer fra Ås kommune.

I årsrapporten fra driftsassistansen tilknyttet Nordre Follo renseanlegg, understrekes det at anlegget i august ble påvirket av ekstremværet Hans. Dette førte til store mengder overløp på både ledningsnett og renseanlegget, innlekkasje av fremmedvann samt fortynnet avløpsvann inn til anlegget. Det rapporteres at dette kan gjøre det vanskeligere for anlegget å overholde eventuelle krav for renseeffekt, siden det er lav konsentrasjon til innløpet.

Nordre Follo renseanlegg har overholdt rensekravet for fosfor (90 %) i 2023. Anlegget har en beregnet renseeffekt på 92,9 % for fosfor. Anlegget har også overholdt rensekravet for nitrogen med en beregnet renseeffekt på 74,4 %. Også sekundærrensekravet er overholdt i rapporteringsåret. Vi bemerker at renseeffekten fosfor, nitrogen, BOF₅ og KOF_{CR} er noe lavere enn den var for 2022.

Dimensjonerende kapasitet for Nordre Follo renseanlegg IKS er oppgitt til å være 56 500 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2023 var 54 458 pe (BOF₅). Etter vår utregning er maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke 18.03.2023 på 57 400 pe (BOF₅). Dette betyr at avløpsanlegget er overbelastet med organisk stoff, sammenliknet med hva anlegget er dimensjonert for. Nordre Follo renseanlegg IKS klarer likevel rensekravene i 2023, men vi minner om at dere ikke må tillate påslipp som kan vanskeliggjøre overholdelse av rensekravene.

Nordre Follo renseanlegg IKS har i sin rapportering for tungmetaller vurdert utløpskonsentrasjoner fra renseanlegget, opp imot tilstandsklasser for tungmetaller i ferskvann, (jf. Miljødirektoratets veileder M-698 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota» fra 2020). Rapporteringen viser at gjennomsnittsverdiene for utløpskonsentrasjonene for kobber og sink i 2023, tilsvarer tilstandsklasse «dårlig» for tungmetaller i vann. De øvrige rapporterte tungmetallenes utslippskonsentrasjoner tilsvarer tilstandsklasse «god». Når det gjelder miljøgifter i vann, rapporterer Nordre Follo renseanlegg IKS at de fleste miljøgiftene viser resultater for både innløps- og utløpsprøvene konsentrasjoner under deteksjonsgrense. Vi merker oss at DEHP og PCB er to miljøgifter som er påvist i utløpsprøvene.

Nordre Follo avløpsrenseanlegg slambehandling

Nordre Follo slambehandlingsanlegg har i 2023 mottatt og behandlet 1 816 tonn avløpslam (TS). Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 2 400 tonn. Det rapporteres at anlegget har tatt imot avløpslam fra Skiptvedt, Marker og Frogn.

Avløpslammet ble disponert til jordbruksarealer (978 tonn TS) og til produksjon av biogass (838 tonn TS). Dere rapporterer at analyser av slammet viser at grenseverdier ligger innenfor verdiene for disponering av slam på jordbruks- og grøntarealer; kvalitetsklasse 0, I eller II. Det er kobber- og sinkverdiene som gjør at slammet er i kvalitetsklasse II, jf. årsrapport fra driftsassistansen. Resterende parametere tilfredsstiller kvalitetsklasse 0 eller I. Kvalitetsklasser er nærmere definert i *Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav* (Gjødselvereforskriften) § 10. Kvalitetskrav.

Nordre Follo renseanlegg IKS rapporterer også at dere har 163 tonn TS behandlet slam liggende på eget lager ved avløpsrenseanlegget. I henhold til *Tillatelse til mellomlagring av slam ved Nordre Follo renseanlegg* har dere tillatelse til å mellomlagre inntil 3 000 m³ stabilisert og hygienisert avannet slam fra Nordre Follo renseanlegg. I e-post 09.04.2024 informerer Nordre Follo renseanlegg IKS at 163 tonn TS behandlet slam tilsvarer 709 m³ slam.

I brev datert 19.09.2023 har Nordre Follo renseanlegg IKS vurdert at behandling av avløpslam ikke er omfattet av forurensningsforskriften kapittel 36 (vedlegg I, punkt 5.3), da anlegget har en kapasitet på behandling av 24 tonn våtslam per døgn.

Aktiviteten knyttet til biogassanlegget er ikke regulert. Statsforvalteren har anmodet Nordre Follo renseanlegg IKS ved flere anledninger å søke om utslippstillatelse, men har ikke mottatt slik søknad ennå. Statsforvalteren viser ellers til våre vurderinger i saken gitt i vårt brev datert 20.10.2023. I nevnte brev fastslo vi blant annet at det er behov for å innlemme aktivitetene ved slambehandling og biogassanlegg ved Nordre Follo renseanlegg i ny tillatelse, slik at alle aktiviteter ved anlegget er regulert etter forurensningsforskriften, uavhengig av om aktiviteten for behandling av slam er omfattet av BREF for avfallsbehandling eller ikke. Forurensende aktivitet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, da utgangspunktet er at det er forbudt å forurense jf. forurensningsloven § 7.

Resipientovervåking

Nordre Follo renseanlegg IKS har vilkår i tillatelsen om at dere skal delta i et samordnet overvåkingsprogram med vannområdet PURA. Det skal utføres regelmessige undersøkelser og

overvåking av de vannforekomster som påvirkes av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Overvåkingsprogram skjer innenfor et samordnet overvåkingsprogram med vannområdet PURA.

Selskapet plikter i henhold til tillatelsen innen 1. mars året etter utslippsåret å få sammenstilt resultatene fra resipientovervåkingen fra foregående år, og få vurdert hvordan tilstanden er sett i sammenheng med lokale og nasjonale vannmiljømål. Dette utføres i samarbeid med vannområde PURA. Videre stiller tillatelsen vilkår om at data som fremskaffes fra undersøkelser av vannlokaliteten, inklusivt sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>).

Nordre Follo renseanlegg IKS skriver i årsrapporten at PURA-rapport for 2023 er under utarbeidelse. I tilleggsinformasjon i e-post datert 13.05.2024 informerer dere at PURA har overvåking av hele vannområdet, inkludert Fåleslora og Gjersjøen. Den opplyser videre at den årlige rapporten fra PURA ikke er tilgjengelig per 1. mars. Dette er et avvik.

Sammen med nevnte e-post har dere lagt ved en kopi av PURA-rapporten for 2022; «Årsrapport 2022 – PURA: Vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget», datert 30. mai 2023. Vi tar denne rapporten til orientering. Dere informere at PURA har leid inn Norconsult for registrering av data Vannmiljø. Statsforvalteren forutsetter at registrering i Vannmiljø er gjennomført.

Nordre Follo renseanlegg rapporterer videre om at dere har intern overvåking av tilstanden i Fåleslora (Vassflobekken) oppstrøms og nedstrøms i forhold til slamplassen ved anlegget, dette for å avdekke tilsig derfra. Dere vurderer at frem til nå er det ingen indikasjon på tilsig eller lekkasje fra renseanlegget. Målepunktene i bekken ikke vært registret i Vannmiljødatabasen, men Nordre Follo renseanlegg har nå satt Hardanger Miljøseniter til å få opprettet punktene og lagt inn måleverdiene. Statsforvalteren forutsetter at også disse måledataene blir registrert i Vannmiljø.

Andre kommentarer

Nordre Follo renseanlegg IKS er i prosess med å utvide nitrogenrensetrinnet ved avløpsrenseanlegget. Statsforvalteren mottok søknad om ny utslippstillatelse for utslipp fra Nordre Follo tettbebyggelse, 22.03.2023. Søknaden behandles i egen sak.

Konklusjon

Nordre Follo renseanlegg har avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret, da resultatene fra resipientovervåkingen fra 2023 ikke er sammenstilt og vurdert innen fristen 1. mars. Vi forutsetter at rapporten ferdigstilles, og at data registreres inn i Vannmiljø.

Dere har videre mangelfull rapportering, da dere ikke har oppgitt mengder avløpsvann sluppet ut fra pumpestasjonene i 2023.

Vi merker oss at mengden avløpsvann som har gått i overløp ved Nordre Follo renseanlegg IKS har økt på grunn av ekstremværet Hans.

Avløpsrenseanlegget mottar mer organisk stoff i maksuke enn det anlegget er dimensjonert for. Anlegget klarer likevel rensekravene i 2023. Vi bemerker videre at renseeffekten for fosfor, nitrogen, BOF_5 og KOF_{CR} er noe lavere enn den var for 2022.

Nordre Follo renseanlegg IKS må søke Statsforvalteren om tillatelse til drift av biogassanlegget, da denne aktiviteten i dag er uregulert.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Oslo og Viken.](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Nordre Follo renseanlegg IKS er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på to egenkontrollrapporter, én for renseanlegg og pumpestasjoner, og én for slambehandlingen ved anlegget. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 7 800.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent